

Nan Suyat Sasan Hebreoway Namati

Nan Mipangkop Sannaja Suyat

Sa'ad nannaja suyat, nilista sasan Hebreo gway namati. Nilista tot sa'ad nan pammaticha pumigsa kapu tan choo ekay umamod nan mapalikatancha ad takangaycha manchu'kan nan pammaticha an Kristu. Nannaja nangisuyat impapigsana nan pammaticha kapu san nangipaakammugwana san inangatun nan saad Kristu. San nanggwaanana chinagsonana ingwhaka nan tuyu atuttugwaan: (1) Sa'ad as Hesus sija nan maid kun lukina ja maid pungpungna Ana' Apudyus. As osa Ana' Apudyus, sa'ad as Hesus nangatngatu sasan profeta, nangatngatu sasan a'anghel ja an Moses. (2) Sa'ad as Hesus nangatngatu sasan papachin nan Hudyu tan sa'ad nan inggwana napatpatog san o'oon chanan papachin nan Hudyu. Sija nan, sija nan nisu'at an chicha gway mangisa'usa' sasan taku an Apudyus as ingkaingkana. (3) Kapu an Hesus sa'ad chanan namati natakucha san whersu, ogjat, ja otoy. Kapu an Hesus gway Nangatuway Pachi, matakucha chanan taku kapu tan sija nan ustuguay natungpayan nan ugukalin chanan Hudyu ja chanan ajam gway inchatuncha an Apudyus.

San mi'asergwas osa kapitulu, iwhakana nan whayu pammatin chanan uchumay nayata'ay taku san uullit nan Israel tot sissija napudnucha.

San kapitulu 12 inammana iwhaka sasan namati ta ainnugwancha napudnu san pammatica ingkana anungus nan erkaw gway Hesus ekay nan mangituyunganchas pammatica ad iyatomcha nan ngachamman sinatay palikat gway humu'nag an chicha. Iyanungusna sannaja suyat san tudtuchu gway mangichayan an chicha san ooncha.

Chanan Hu'yona

Nan Ina'apudyus Hesus Gway Ana' Apudyus
1:1-4

Nangatngatu Nan Ana' Apudyus Sasan
A'anghel 1:4-2:18

Nangatngatu As Hesus An Moses Ja Josue 3:1-
4:13

Nan Inangatun Nan Inapachin Kristu 4:14-7:28

Nan Inangatun Nan Intuyag Apudyus Gway
Impatungpern Kristu 8:1-9:28

Nan Inangatun Nan Nangichatunan Kristu San
Longagna 10:1-31

Nan Inapatog Nan Pammati 11:1-40

Nan Ingwhihwhijag Chanan Namati 12:1-13:19

Nan Mapungpungan Nan Suyat 13:20-25

*Nan Ina'apudyus Hesus Gway Ana' Apudyus
(Juan 1:1-18)*

¹ Sa'ad san agwi nanginnadchu ja nan'aya'ayasi nan in'aman Apudyus gway na'aapapat sasan nerpugwan ta'u kapu sasan profetana.

² Gwon sa'ad san annachaja mangudchi erkaw na'aapapat as sija an chita'u kapu san Ana'na gway sija nan chinutu'ana as mangin'ugwa san losan. Kapu ahos san Ana'na inggwan Apudyus

chanan luhung ja chanan losanay agwad ad langit. ³ Nan Ana'na nan maillan nan ina'erjadna ja sija nan ustu'ustu ilan nan ina'apudyus Apudyus ancha sija nan manitingngil san losan kapu san ayobhongan nan ukudna. Nappungna kun inggwa nan losan tot ligwatan Apudyus nan whersun chanan taku, ummoy ad langit kun na'atuyay* san machigwanan Apudyus gway Amod nan Ayobhongana.

Nangatngatu Nan Ana' Apudyus Sasan A'anghel

⁴ Nangatngatu nan Ana' Apudyus sasan a'anghel kapu tan inatchan Apudyus as sija san saad ad langit gway nangatngatu an chicha. ⁵ Tan jo'o anan Apudyus san osa sasan a'anghelnaon,

“Si'a nan Ana"u,

san sana nangngachan sa'on nan Amam?”†

Gwinnu jo'o anana hoson,

“Sa'on nan mangngachan Amana

ad sija nan mangngachan Ana"u?”‡

⁶ Sa'ad san mangipaaliyan Apudyus san ossa'anay ana'na ad asna luhung anana,

“Cha'ajuway a'anghel'u maserpu chajagwonju losan as sija.”

⁷ Ad sa'ad nan mipangkop sasan a'anghel, anan Apudyus,

* **1:3** 1:3 Nan niigka san Griego “tummu'chu san machigwanan Apudyus.” † **1:5** 1:5 Mawhasa san Salmo 2:7. ‡ **1:5** 1:5 Mawhasa san 2 Samuel 7:14.

“Oon Apudyus chanan a'anghelna gway mansil-silwhi an sija as isun chi tungnin§
ja isun chi kukumngot gway apuy.”

⁸ Gwon nu mipangkop san Ana'na, anana,
“Sa'ad nan mantuyajam Apudyus, ingkaingkana
ja nalintog nan intuttuyaynu san mantuyajam.

⁹ Impatognu nan manggwaan san ustu kun
kinuyam nan manggwaan san lagwing.
Sija nan sa'on gway Apudyusnu pinili' si'a
ja inggwa' si'a as nayagyagsa' sasan
huhuyunnu kapu san chajaw gway
inatod'u an si'a.”*

¹⁰ Kun anan ahos Apudyus san Ana'na,
“Si'a, Apu, nan nanggwa san luta san
chamuchamu
ja chanan losanay agwad ad langit.

¹¹ Mumaidcha gwon sumissija'a
ja losancha chumachaan as isun nan luput.

¹² Ad tinupim chicha as isun nan akoy,
ad naorsancha hos as isun nan masu'atan
nan luput.

Gwon sissija'a gway achi kun manohos,
ad sa'ad nan whijagnu achi kun mapung-
pung.”†

¹³ Maid kun nangiwhagan Apudyus san osa sasan
a'anghel as nanggwanaanaon,

“Ma'atuyay'a an sa'on
ingkanas ipaawha"u chanan ahursum
ad isucha nan layappangan nan i'im.”‡

§ **1:7** 1:7 Manisu nan pijaona anan nan Griego ukud gway
“tungnin ja ispilitu”. * **1:9** 1:9 Mawhasa san Salmo 45:6-7.

† **1:12** 1:12 Mawhasa san Salmo 102:25-27. ‡ **1:13** 1:13
Mawhasa san Salmo 110:1.

¹⁴ Ad ngachan maangkay pangkop chanan a'anghel? Chicha nan achi mailaay mansil-silwhi an Apudyus gway whawha"unona tot humachangcha sasan takuway takuwona.

2

Maserpu Chumngor Ta'u San Sussuyun Apu Hesus

¹ Sa'ad tan angatuwan nan Ana' Apudyus, maserpu popotpotan ta'us amod chanan chingngor ta'u tot achi ta'u mijaw'awan san atutugwaan. ² Nipailaay tuttuwa chanan ukud Apudyus gway ingwhakan chanan a'anghel. Nu ngachan nan mallabsing ja achi chumngor maagwatna nan ustuguay chusana. ³ Maid kun chugwachugwana gway achi ta'u kun malisiyan nan chusa nu achi ta'u chongyon nan napatokay sussuyu mipangkop san manakuwan Apudyus an chita'u. As Apu Hesus nan ummuna jan nangipaakammu san mipangkop sannaja sussuyu kun asinot chachay nangngor ipano'no' an chita'u. ⁴ Sa'ad as Apudyus impano'no'na hos gway tuttuwa nan ingwhakacha san nanggwaana an chicha sasan mangimatunan ja mataakan, san na'aya'ayasiyay inggwacha kapu san ayobhongana ja san nangatchana san umma'allasi ayobhongan gway nerpu san Ispilituna gway iwwayasna sasan whayugwona mangatchan.

Nangngachan Taku As Hesus Tot Takuwona Chita'u

⁵ Wha'on ku sasan a'anghel nan mantuyajon Apudyus san a"opgwa luhungay umali gway

iwhakawhakami. ⁶ Gwon san nilistaay Ukud Apudyus agwad nan nangipano'no' gway anana, "Maid kun patog nan taku ta sija nan sosom'om gwinnu sija nan amamma"am.

⁷ Inggwam nan taku san sina'itanay chimpu as nawhawha nan saadna sasan a'anghel, kun pinachajagwam as sija ja impawhig-whignus sija

⁸ kun impaituyaynu an sija nan losan."*

San nangipaituyajan Apudyus san taku san losan, maid kun achina impaituyay an sija. Gwon san sana chaan ta'u maila nan losanay ipaituyayna an sija. ⁹ Gwon akammu ta'u nan mipangkop an Hesus gway nipawhawha san sina'itanay chimpu nan saadna sasan a'anghel tot kapu san inawhayun Apudyus maserpu matoy san humayugwan nan losan. San sana maila ta'us sija gway nichajaw ja nipangatu kapu san otoy gway inichamana.

¹⁰ Inggwan Apudyus nan losan ja inggwana chana tot michajaw as sija. Sija nan ustun nan inggwan Apudyus gway iyujanaay mapalikatan as Hesus tot kapu san likatna mangngachan as sija maid man'uyangana gway manaku sasan taku ja tot angan nan mangngachan ana' Apudyus gway mitapi san chajawna.

¹¹ Tan sa'ad as Hesus gway mangit'on san taku as ugwam Apudyus ja chanan taku gway it'onna as takun Apudyus, osossa"an losan nan Amacha. Kapu sannaja achi kun mawhain as

* **2:8** 2:8 Mawhasa san Salmo 8:4-6.

Hesus gway mangagwag an chichas susunudna
¹² gway manggwana an Apudyus,

“Ipaakammu' nan ngachannu sasan susunud'u,
 man'antaa' an si'a san agwachan chanan
 maayuayus gway namati an si'a.”†

¹³ Kun ingwhakana hos gway manggwana,
 “Mantayo'a' an Apudyus.”‡

Kun ingwhakana hos gway manggwana,
 “Annaa' gway nitatappi sasan anana' Apudyus
 gway inatodna an sa'on.”§

¹⁴ Sa'ad nannachaja inagwakan Apudyus as
 anana'na, takucha gway matoy. Sija nan sa'ad
 as Hesus nangngachan ahos taku tot matoy tot
 kapu san matojana mampapokona nan ayob-
 hongan Satanas gway anna nan ayobhongana
 mangtoy sasan taku. ¹⁵ Ad kapu san mato-
 jan Hesus gwajagwajaana chanan taku gway
 anigcha nawhayud san ogjatcha gway matoy san
 losanay chimpun nan matattakuwancha. ¹⁶ Tan
 nayagwag gway wha'on ku sasan a'anghel nan
 whadngana gwon chanan “kana' Abraham” nan
 whadngana. ¹⁷ Sija nan san losanay inatatakun
 Hesus maserpu mangngachan as sija isu ta'u
 gway miwhilang as susunudna tot mangngachan
 sija nan angatuwanay pachi ta'u gway man-
 gachaku ja napudnu san mansilwhiyana an
 Apudyus. Inchatunna nan longagna tot ligwatan
 Apudyus nan whersun chanan taku. ¹⁸ Kapu tan
 nallikat as sija ja nasulisukan gwon achi kun

† **2:12** 2:12 Mawhasa san Salmo 22:22. ‡ **2:13** 2:13 Mawhasa
 san Isaias 8:17. § **2:13** 2:13 Mawhasa san Isaias 8:18.

hummingsu, mawhalin hosay whadngana chanan masulisukan.

3

Nangatngatu As Hesus An Moses

¹ Susunud gway takun Apudyus gway isu' gway inajakana mitapi ad langit, maserpu ammanju somsom'on as Hesus gway iwhakawhaka ta'u gway sija nan ingwhaun Apudyus as mangi-paakammu san ingwhakana ja angatuwanay pachi ta'u. ² Napudnus sija an Apudyus gway nanutu' an sija gway isun Moses gway napudnu mansilwhi sasan wherjan Apudyus. ³ Gwon as Hesus niwhilangay nachaychajaw an Moses isun nan mangkakaob san hoyoy gway nachaychajaw san inggwana hoyoy. ⁴ Tan gwaschi hoyoy anna nan nanggwa gwon nan nanggwa san losan as Apudyus. ⁵ Ad as Moses kadto'ay napudnu as osaay mansilsilwhi san losanay takun Apudyus gway ingwhilangnas wherjanna. Ipano'no'na nan paiwhakan Apudyus san umali chimpu. ⁶ Gwon as Kristu napudnu as osaay Ana' gway mangaaygwan sasan takun Apudyus gway ingwhilangnas wherjanna. Ad chita'u nan wherjan Apudyus nu natuyod ta'u ja popotpotan ta'u as amod nan namnamaon ta'u.

Nan Tudtudchu Ta Achin Chanan Namati Manchu'kan As Apudyus

⁷ Impailistan nan Ispilitun Apudyus san nangilista san Ukud Apudyus gway anana, "San sana erkaw nu chongyonju as Apudyus,

- ⁸ achiju pawhatugwon nan somsono'ju as isun nan ingguan chanan nerpugwanju gway sinu'ilcha as sija san chimpun nan namachasancha an sija san luta gway maid kun ingkaw as taku.
- ⁹ Anan Apudyus, 'Pinachasa' sasan aammaju ad aschi ta'on nu inilacha nan inggwa' san opat puyuway tagwon.
- ¹⁰ Patinajunay ayasi nan somsono'cha ja achicha kun oon nan iwhaka' an chicha.
- ¹¹ Sija nan kapu san lingu' ingwhawhagka' gway achicha kun puyus mawhalinay umoy san ikaw gway insasagkana' gway umillongan-cha.' ""*
- ¹² Susunud, ammanju ilan tot maid osa an cha'ajus lagwing nan somsono'na gway achi mami an Apudyus tan sachi nan manu'ukana an Apudyus gway mawhiwhijag. ¹³ Gwon mampip-innapigsa ajuwot san somsono' san whinikat san annaan nan chimpuway ma'gwaniyon, "sana gway erkaw" tot maid osa an cha'ajus humatu nan somsono'na kapu san maallilagwanjuway humersu. ¹⁴ Tan losanay agwad an Kristu ugwa ta'u kahos nu napudnu ta'u san pammati ta'u gway sissija mantayo'an ta'u an Apudyus gway impaila ta'u san chamuway namatiyan ta'u an sija.
- ¹⁵ Sija nan anana san Ukud Apudyus, "San sana erkaw nu chongyonju nan kingan Apudyus,

* **3:11** 3:11 Mawhasa san Salmo 95:7-11.

achiju pawhatugwon nan somsono'ju
as isun nan inggwan chanan nerpugwanju
gway sinu'ilcha as Apudyus." †

16 Ngachan chachay nangngor kusan kingan
Apudyus kun sinu'ilcha as sija? Losan
chachay impangpangun Moses illagwa ad
Egipto. 17 Ad ngachan chachay nalingugwan
Apudyus san opat puyuway tagwon? Chachay
takuway hummersu gway natoy san luta gway
maid kun ingkaw as taku. 18 Ad ngachan
chachay nangiwhawhagkaan Apudyus gway
achicha kun mawhalinay umoy san ikaw gway
insasagkanana an chichas umillongancha? Ahus
chachay achi kun chinumngor an sija. 19 Sija
nan akammu ta'uway achicha kun ummoy kapu
san inamaid nan pammaticha.

4

1 Sa'ad nan ingwhawhagkan Apudyus sasan
takuna gway mawhalinay umoy san umillon-
gana sissijaay iingkaw. Sija nan maserpu
amman ta'u ilan tan tugwakay agwad osa an
cha'ajus achi ma'aillong san umillongana. 2 Tan
nipaakammu hos an chita'u nan Whyuway
Chamag gway nipaakammu sasan nerpugwan
ta'u. Gwon maid kun anana an chicha kapu tan
achicha kun tinuttuwa. 3 Ad chita'uway namati
nan umoy san umillongan tan anan Apudyus,
"Kapu tan nalinguwa' ingwhawhagka' gway
achicha kun mawhalinay umoy san umillon-
gan gway insasagkana' an chicha."*

† 3:15 3:15 Mawhasa san Salmo 95:7-8.
san Salmo 95:11.

* 4:3 4:3 Mawhasa

Sachi nan ingwhakan Apudyus ta'on nu lausna insakana nan umillongan manipud san nang-gwaana san luhung. ⁴ Tan agwad nan nilista san Ukud Apudyus mipangkop san mi'apitu erkaw gway anana, "Ummillong as Apudyus san mi'apituway erkaw san losanay inggwana."[†]
⁵ Anana hos san nilistaay Ukud Apudyus gway manggwana, "Achicha kun puyus mawhalinay umoy san umillongan gway insasagkana' an chicha."

⁶ Sa'ad chachay ummuna nipaakammugwan nan Whayuway Chamag achicha kun ummoy san sachi umillongan kapu tan achicha kun chinumngor an Apudyus. Gwon nan inatutugwaana mawhalin pay gway umoy san umillongan Apudyus. ⁷ Asinna simsimmo' nan osa erkaw gway maagwakan as "Sana erkaw". Lum-maus kunan nawhajakay chimpu impailistana an Dabid gway anana,

"San sana erkaw nu chongyonju nan iwhakan
 Apudyus
 achiju pawhatugwon nan somsomo'ju."[‡]

⁸ Nannaja umillongan gway ingwhawhagkan Apudyus wha'on kus lutan chanan iCanaan say nangipujutan Josue an chicha. Sa'ad otjan nu sachi achin otjan Apudyus inukud nan mipangkop san sawhali erkaw gway umaliyay umillongan. ⁹ Sija nan agwad pay sawhali umillongan chanan takun Apudyus gway isun nan ummillongana san sachi mi'apituway erkaw

[†] 4:4 4:4 Mawhasa san Genesis 2:2. [‡] 4:7 4:7 Mawhasa san Salmo 95:7-8.

san nanggwaana san luhung. § 10 Tan nu ngachan nan umoy san umillongan Apudyus umillong ahos san terwhasuna as isun nan umillongan Apudyus san nanggwaana san luhung. 11 Sija nan maserpu ikakadto' ta'uway umoy san sachiyay umillongan tot maid osas matangkaan as isun nan inggwan chanan ummuna nangngor san Whyuway Chamag gway achicha kun chinumngor.

12 Tan nan ukud Apudyus mawhiwhijag ja anna nan ayobhongana ja natadtachom san ispada gway nansupang nan saitna. Pijaona ukuchon isun chi tudlu'ona lushuwon nan agwachan nan tungger ja nan uto'na gway sachi nan manabtan nan alichodgwa ja ispilitun nan taku. Ad mawhalinay iltawna nu whyu gwinnu lagwing nan somsono' ja pangkop nan taku. 13 Maid kun na'gwa as mitayu an Apudyus. Mailana nan losan gway sija nan manungwhatan ta'u san inggwa ta'u.

As Hesus Nan Angatuwanay Pachi

14 Sija nan sa'ad tan anna nan angatuwanay pachi ta'u gway ummoy ad langit gway as Hesus gway Ana' Apudyus, maserpu popototan ta'u napigsa nan pammati gway ingwhawhagka ta'u. 15 Sa'ad nannaja angatuwanay pachi ta'u ma'ali'na san ina'apsut ta'u tan pinachasna nan losanay sulisug gway isu ta'u gwon achi kun hummersu. 16 Sija nan maserpu umachayug ta'uway mallugwayu an Apudyus

§ 4:9 4:9 Mawhasa san Exodo 20:8-11.

gway manga"atod gway achi ta'u manchugwachugwa tot achakugwana chita'u ad impailana nan inawhayuna an chita'u ta whadngana chita'u san chimpun nan mansapuyan ta'u.

5

¹ Tan sa'ad nan gwaschi angatuwanay pachi gway napili sasan taku nachutu'an as mansilwhi an Apudyus ta sija nan mangichatun sasan ajam ja losanay ayasin nan chatun gway maatod an Apudyus kapu sasan whersucha. ² Mawhalinay maanusana chanan na'awhersu kapu san inamaid akammucha kapu tan anna kahos nan ma'awhasuyana. ³ Ad kapu tan ma'awhersus sija maserpu manchatun as sija gway wha'on kus ahus ekay san whersun chanan taku gwon kapu ahos san whersuna. ⁴ Maid kun osas manutu' san longagna as mangngachan angatuwanay pachi. Ahus as Apudyus as manutu' an sija as isun nan nanutu'ana an Aaron gway ummuna angatuwanay pachi san agwi.

⁵ Isuna hosay sa'ad as Kristu achina kun inchajaw nan longagna gway nangngachan angatuwanay pachi gwon pinilin Apudyus as sija gway manggwana an sija,
"Si'a nan Ana"u,

san sana nangngachan sa'on nan Amam."*

⁶ Agwad ahos nan osa nilista san Ukud Apudyus gway anana,
"Si'a nan pachi as ingkaingkana

* 5:5 5:5 Mawhasa san Salmo 2:7.

gway isun nan inapachin Melkisedek.”†
 7 Sa'ad san chimpun nan nawhijakan Hesus ad asna luta, nallugwayu gway nan'ochaw as tuyung an Apudyus gway mawhalinay mangisaya' an sija san otoy. Nallugwayu an Apudyus gway tinowhagna nan kinganaay nani-whil kun chingngorn Apudyus as sija kapu san nangipawhawhaana san longagna gway mamat-pati san whayugwon Apudyus. 8 Ta'on nu Ana' Apudyus as sija kochangnaay nasuyuna nu ininona manggwa san pa'gwan Apudyus an sija kapu san palikatna. 9 Kapu tan inggwana gway ustu'ustu nan impa'gwan Apudyus an sija nangngachan sija nan manaku as ingkaingkana sasan chumngor an sija. 10 Kun inagwakan Apudyus as sija as angatuwanay pachi gway isun nan inapachin Melkisedek.

Nan Tuduachu San Mangijakay San Pammati

11 Angsan nan whayugwo'ay iwhaka san mipangkop say ingwhaka' gwon mansikab as ipaag-wat an cha'aju tan mawhajag nan mangag-watanju. 12 San sana chimpu maserpu cha'aju otjan nan mansuyu gwon maserpuju asin nan agwad mangisuyu an cha'aju san lanuy gway luyukin nan misuyu ukud Apudyus gway sachi nan maserpuway achayonju jan. Nangngachan aju isun chanan anana' gway sissija sumusu gway wha'on kus ma'akogwer san amnutay ma'an. 13 Tan losanay sissija achayoncha nan lanuy gway mipangkop san atuttugwaan uyang nan akammucha san sussuyu mipangkop san

† 5:6 5:6 Mawhasa san Salmo 110:4.

whayu ja lagwing. Isucha chanan anana' gway sissija sumusu. ¹⁴ Gwon sasan naoton-gay taku amnutay ma'an nan anoncha gway impaingsacha nan somsono'cha mangilasin san wayu ja lagwing.

6

¹ Sija nan maserpu achi ta'u iingkaw say luyukin nan sussuyu gway mipangkop an Kristu gwon inta'u san maotngan nan pammati. Ad achi ta'u assi'assinon achayon chay luyukin nan nanchu'kan ta'u san maid silwhina kid-kichu ja mipangkop san pammati an Apudyus, ² ja nan sussuyu mipangkop sasan honjag,* mipangkop san mangipatajan san ima, mipangkop san matakuwan nan natoy ja mipangkop san mangu'uman Apudyus as ingkaingkana. ³ Ad nu ijujan otjan Apudyus ituyuy ta'u achayon nan maotngan nan pammati.

⁴ Tan achi kun puyus mawhalin gway managkulin an Hesu Kristu chanan takuway nanchu'kancha nan pammaticha gway laus napadchaan nan somsono'cha san atuttugwaan gway namachas sasan wayuway inatod Apudyus ja nitapi namachas san ayobhongan nan Ispilituna. ⁵ Pinachascha hos gway wayu nan ukud Apudyus ja nan ma'gwa san umaliyay chimpu kapu san ayobhongana. ⁶ Ad nu manchu'kancha pay nan pammaticha san nappungcha pinachas nannachaja losan,

* **6:2** 6:2 Nan osa ahosay pijaon nina anan, "mipangkop san ukaliyay manayusancha san longagcha."

achicha kun puyus mawhalinay mipagkulin gway manchu'kan nan whersucha tan isun chi ilanlansacha nan Ana' Apudyus asin san krus ja iwhawhaincha san sangun chanan taku.

⁷ Sa'ad chanan namati gway nangagwat san angsanay whayuway inatod Apudyus ja ooncha nan masomana pawhayugwona nan whijagcha. Isucha nan luta mauchuuchanan gway mangisup san uchan ja mangipatuhu san minuya gway anna ausayana sasan manamer. ⁸ Gwon sa'ad chanan namatiyay achi manggwa san masoman Apudyus maid kun silwhicha. Mijisucha sasan sassait gway tumuhu san lutaay maid silwhina. Ad takangay nan manusaan Apudyus gway maskobcha san udchina.

⁹ Patpatko' gway susunud, ta'on nu amasna nan ananmi namati amiyay whayu nan asasaadju gway tinakun Apudyus ¹⁰ tan patinajunay ustu as Apudyus. Achina kun ligwatan nan inggwaju ja nan lajad gway impailaju an sija san namachanganju sasan takuna kun sissija ituttuyuyjuway mamachang an chicha. ¹¹ Ad whayugwonmi ekay gway gwaschi osa an cha'aju ipailaju nan isuna hosay kakotju tot maid man'uyangan nan namnamaonju ingkana san pungpungna ¹² ja tot achi aju sumachut gwon agwatonjuwot chachay taku gway kapu san pammatica ja anuscha inagwatcha nan ingwhawhagkan Apudyus gway atchon an chicha.

Anna Nan Namnamaon San Ingwhawhagkan Apudyus

¹³ Sa'ad san nangiwhagan Apudyus an Abraham gway tungpayona nan ingwhawhagkana, kapu tan maid kun nangatngatu an sija ingwhawhagkana san longagna ¹⁴ gway manggwana,

“Maid kun chugwachugwana gway pawhayugwo' nan whijagnu ja paachugwo' nan kana'nu.”

¹⁵ Inanusan kun Abraham gway nanuullay inagwatna nan ingwhawhagkan Apudyus an sija.

¹⁶ Sa'ad nu mansapata nan taku usayona nan ngachan nan nangatngatu an sija ad na sapata sachi nan mangipano'no' ja mamungpung san losanay iisi'. ¹⁷ Ad isuna hosay sa'ad tan whayugwon Apudyus gway ipailas amod sasan mangila'sun san ingwhawhagkana nan achi kun mabmabos gway pangkopna, pinano'no'ana kapu san ingwhawhagkana. ¹⁸ Ad sa'ad nannaja ingwhawhagkana atchona ja ingwhawhagkana achi kun mabmabos tan achin ku Apudyus ma'gwa gway mantuli. Sija nan sa'ad as chita'uway nampatuyung an sija pummigsa' amod nan somsono' ta'u gway mamopotpot san namnamaon gway ingwhawhagkana an chita'u. ¹⁹ Nannaja namnamaon ta'u mampapagchot san pammati ta'u. Maid kun chugwachugwanaay tungpayon Apudyus nan ingwhawhagkana kapu tan ummuna ummoy as Hesus an chita'u ad langit san agwachan Apudyus. ²⁰ Nangngachan as sija angatuwanay pachi as ingkaingkana as isun nan inapachin Melkisedek.

7

Nan Inapachin Melkisedek

¹ Sa'ad as Melkisedek gway osa ali ad Salem pachin nan Angatuwanay Apudyus. San nanagkulinan Abraham gway nerpu san kuwhat gway nangawha'ana sasan ali, inahot Melkisedek as sija kun illugwayuna an Apudyus ta pawhayugwona nan whijag Abraham.

² Kun inatod Abraham an Melkisedek nan mi'asimpuyu whillay san losanay sinamsamna. Nan pijaona anan nan ngachan gway Melkisedek "Ali gway nalintog." Ad kapu tan Alis sija ad Salem, pijaona hos ukuchon sija nan "Ali gway naurnus nan intuttuyayna." ³ Maid kun nilista san mipangkop san amana ja inana ja san nerpugwana. Maid kun nilista nu ma'anun nan nijana'ana ja natojana. Gwon na'gwas isun nan Ana' Apudyus gway sissija pachi as ingkaingkana.

⁴ Sija nan somsom'onju nan amod gway inangatun Melkisedek. As Abraham gway nerpugwan ta'u, inatodna an sija nan mi'asimpuyu whillay san losanay sinamsamna san kuwhat.

⁵ Niwhilin san Lintog gway inatod Apudyus an Moses gway sa'ad chanan kana' Levi gway pachi chicha nan manchakup san mi'asimpuyu whillay sasan u'ugwan chanan ailijanča Hudyu ta'on nu nerpucha hos san kana' Abraham.

⁶ Gwon sa'ad as Melkisedek gway wha'on kus nerpu san kana' Levi, inagwatna nan mi'asimpuyu whillay san losanay sinamsam Abraham kun illugwayuna an Apudyus ta

pawhayugwona nan whijag Abraham gway sija nan nangatchan Apudyus san ingwhawhagkana. ⁷ Ad maid kun chugwachugwana gway sa'ad nan taku agwad ayobhonganaay mangipawhayu san whijag nan osa taku, nangatngatu as sija san osa takuway pinawhayuna nan whijagna. ⁸ Ad san papachi kana' Levi gway mangagwat san mi'asimpuyu whillay san u'ugwan chanan ailijanča Hudyu, takucha ekay gway matoy gwon sa'ad as Melkisedek gway nangagwat san sachi mi'asimpuyu whillay napano'no'an gway mawhiwhijag. ⁹ Ad mawhalinay anan ta'uwon as Levi gway nangagwat san mi'asimpuyu whillay san u'ugwan chanan ailijana Hudyu, nangatod ahos as mi'asimpuyu whillay san u'ugwana an Melkisedek kapu an Abraham. ¹⁰ Tan ta'on nu chaan mijana' as Levi san nangabtan Melkisedek an Abraham, miwhilang gway naawwad san longag Abraham tan as Abraham nan nerpugwana.

Nan Inapachin Hesus Isun Nan Inapachin Melkisedek

¹¹ Anna nan maserpu terwhasun chanan papachi kana' Levi gway niwhilin san Lintog gway inatod Apudyus an Moses. Gwon nannaja terwhasucha wha'on kus umanay tot ma'gwa nan whayugwon Apudyus gway pa'gwa sasan takuna. Sija nan maserpu nan sawhali pachi gway isun Melkisedek gway wha'on kus isun nan inapachin Aaron. ¹² Tan sa'ad nu mabos nan inapachin nan mampachi maserpu hos gway mabos nan lintog gway masussuyut. ¹³ Nannaja sawhali pachi gway iwhakawhaka ta'u, as Apu ta'away

Kristu. Nerpus sija san sawhaliyay apuun ad maid kun nerpu san apuunna as nansilwhi as pachi. ¹⁴ Nayagwakay nerpus sija san kana' Juda ad maid kun ingwhakan Moses san mipangkop san papachi san annaja apuun.

¹⁵ Ad amamod nayagwag gway nabos nan inapachin nan mampachi san ummali nan sawhali pachi gway isun nan inapachin Melkisedek.

¹⁶ Nangngachan pachis sija wha'on kus kapu san nilintog gway nerpu san mipangkop san nerpugwana gwon kapu san ayobhongan nan whijagna gway achi kun mapungpung. ¹⁷ Tan anana san Ukud Apudyus,

“Si'a nan pachi as ingkaingkana as isun nan inapachin Melkisedek.”*

¹⁸ Ad sija nan nampapog nan sikuchay lintog gway apsut ja maid kun hummayugwana

¹⁹ (tan maid kun osas taku as nangngachan maid nan'uyangana kapu san manuyutana san Lintog), ad san sana naatod nan amamod whayu namnamaon gway sijana nan umachayukan ta'u an Apudyus.

²⁰ Ad nan chokan kahos nan amod whayu gway namnamaon ta'u agwad ahos nan ingwhawhagkan Apudyus san nanggwaana an Hesus as osa pachi. Nan uchum wha'on kus ingwhawhagkan Apudyus nan nangngachanan-

cha pachi. ²¹ Gwon san nangngachanan Hesus as pachi ingwhawhagkan Apudyus san manggwanaana an sija,

“Sa'on gway Apudyus iwhawhagka' gway

* **7:17** 7:17 Mawhasa san Salmo 110:4.

'Si'a nan pachi as ingkaingkana' ad achi' kun obson nan somso"u."[†]

²² Kapu san annaja ingwhawhagkan Apudyus, as Hesus nan mangipailaay tuttuwaay amamod whayu nan intuyagna.

²³ Ad nan osa ahos gway nan'ayasiyan Hesus ja chanan papachi, angsan chanan papachi gway nampassupassu kapu tan natonatoycha ad achi kun nipachakus nan nampachiyancha. ²⁴ Gwon nan inapachin Hesus sissija kapu tan mawhiwhijag as sija as ingkaingkana. ²⁵ Ad sija nan loogna takuwon as ingkaingkana chanan umachayug an Apudyus kapu an sija. Kapu tan patinajunay mawhiwhijag as sija ilugwayuwana chicha an Apudyus.

²⁶ Sija nan as Hesus nan ustuway angatuwanay pachi gway maserpu ta'u kapu tan maid kun whersuna ja maid kun ma'gwaniyana. Maid kun inergwingna, niit'on sasan humersuwhersu kun nipanga"atud langit. ²⁷ Wha'on kus maserpuna nan manchatun san whinikat as isun nan o'oon chanan angatuwanay papachi. Nan umuna manchatuncha san whersucha ad asichaot manchatun san whersun chanan taku. Gwon as Hesus namingpingsan gway inggwana nannaja san nangichatunana san longagna gway matoy. ²⁸ Sa'ad chanan angatuwanay papachi gway nachutu'an kapu san Lintog ma'awhersucha. Gwon nan pachi gway chinutu'an Apudyus san ingwhawhagkana, Ana'na gway maid kun whersuna gway pachi as ingkaingkana. Ad sa'ad nan

[†] **7:21** 7:21 Mawhasa san Salmo 110:4.

nangiwhagan Apudyus san ingwhawhagkana nangudchi san Lintog.

8

As Hesus Nan Angatuwanay Pachi Ta'u

¹ Nan puntun nannaja ukuukucho' anna nan osaay angatuwan gway pachi ta'u gway ma'atuyay an Apudyus ad langit gway amod nan ayobhongana. ² Mansilsilwhis sija as osa pachi ad aschi san ikaw gway Nat'on as Ingkagwan Apudyus gway sachi nan kadto'ay manchajagwan ad langit gway insaad Apudyus, wha'on kus insaad nan taku.

³ Tan nan gwaschi osa angatuwanay pachi nachutu'an as sija gway mangichatun san ajam ja losanay ayasin nan chatun gway maatod an Apudyus. Ad sija nan sa'ad nannaja angatuwanay pachi ta'u maserpuway agwad ahos ichatunna. ⁴ Nu agwad pay as sija ad asna luta, wha'on kun otjan as pachis sija tan agwad chanan papachi gway manchatun gway sachi nan anana san Lintog. ⁵ Sa'ad nan mansilwhiyancha as pachi managwatan ekay ja isun chi aninigwan nan ma'ma'gwa ad langit. Isuna hos an Moses san agwiyyay isaadna kunan turcha gway manchaychajagwanha, ingwhakan Apudyus an sija gway manggwana, "Ilam ta amam agwaton nan isun chay impaila' an si'a san iningkagwam say whilig." ⁶ Gwon san sana nan inapachin Kristu napatpatog san nampachiyan chachay ummuna papachi. Ad isun ahos nan a'opgwa tuyag gway isa'usa'na an Apudyus

ja san taku gway napatpatog san chachaanay tuyag kapu tan na'gwa nannaja san sinumamod whayuway ingwhawhagkan Apudyus.

⁷ Tan sa'ad nan sachi ummunaay intuyag Apudyus nu maid uyangna, achi otjan maserpu nan mi'aggwa intuyag Apudyus. ⁸ Tan inilan kun Apudyus gway anna nan nan'uyangan chanan takuna, anana,

“Humu'nag nan chimpuway manggwaa' as a'opgwa tuyag sasan iJIsrael ja iJudea.

⁹ Nannaja a'opgwa tuyag wha'on kus isun chay tuyag gway inggwa' sasay aammacha san chimpuway inamma' chicha ilagwa ad Egipto kapu tan wha'on kus napudnucha san intuyag'u an chicha.

Sija nan achi' kun chingchingngor chicha. Sa'on gway Apudyus nan nangiwbaka.

¹⁰ Tan annaja nan ituyag'u sasan iJIsrael san umaliyay chimpu:

Patinajunay pasomsomo"u an chicha chanan lintog'u

as isun chi amas nilista san somso'mo'cha.

Ad sa'on nan whigwhikoncha as Apudyuscha ja chicha nan mangngachan taku'.

¹¹ Ad wha'on kus maserpu mansinnuyu nan man'a"ailijan ja mansusunud ananon, 'Akammugwonju as Apudyus'.

Tan losancha akammugwon as sa'on manipud sasan awhawhaanay taku ingkana sasan angatuwan.

¹² Tan ligwata' nan lagwingay o'ooncha

ja sa'ad chanan whersucha achi' kun so-som'on."*

13 San nangiw hagan Apudyus san mipangkop san a'opgwa tuyag, pijaona ukuchon inggwana nan umuna tuyakan as napping nan ausayana. Ad akammu ta'uway losanay napping nan ausayana mumaid.

9

Nan Ininonay Manchajaw San Ummunaay Tuyag

1 Sa'ad nan ummuna tuyag agwad chanan whilin gway mipangkop san ininonay manchajaw ja agwad nan turcha gway inggwan chanan takus manchaychajagwancha. 2 Nakaob nan turcha as chugwa nan ugwertuna. Nan umuna merno' gway ugwertu ma'gwaniyon Nat'on as Ingkagwan Apudyus. Annaja nan agwachan nan sisillagwan ja lamisaan ancha tinapay gway michatun an Apudyus. 3 Ad sa'ad nan mi'aggwaay nasorcha' san kurtina,* osa ugwertu gway ma'gwaniyon Amod Nat'on as Ingkagwan Apudyus. 4 Agwad san sachi nan na'gwa san huyagwan gway chachattunan gway pupuuyan san insenso ja nan whaur'n nan tuyag gway nayahuwan losan san huyagwan. Agwad ad chayo'na nan huyagwan gway whanga gway

* **8:12** 8:12 Mawhasa san Jeremias 31:31-34.
Mawhasa san Exodo 26:31-33; 40:3, 5.

* **9:3** 9:3

mangigkaan san tinapay gway manna[†] ja nan sur'ud Aaron gway summingi ancha chugwa whatu chapillang gway nalistaan san simpuyu whilin Apudyus.[‡] ⁵ Ad sa'ad nan tangob nan whaur agwad nan chugwa tagtagkuway napaja'an gway anghel gway ma'gwaniyon kerubim. Chicha nan mangipaila gway agwad as Apudyus san sachi. Ad nawhiwhitwhit nan paja'cha gway mangichung san tangob nan whaur gway sachi nan mangigwersiyan nan angatuwanay pachi san chayan nan ajam ta ligwatan Apudyus nan whersun chanan taku. Nan mipangkop sannaja wha'on kus sinnossaon ukuchon san sana chimpu.

⁶ Amaschi nan naurnusan nannachaja ad chayo' nan turcha ad whinikatay lumno' nan papachi san umuna ugwertu ta ooncha nan terwhasucha. ⁷ Gwon san mi'aggwa ugwertu ahus nan angatuwanay pachi as mamisan lumno' san osa tagwon. Ad agwitona nan chayan nan ajamay ichatunna an Apudyus kapu san whersuna ja whersun chanan takuway wha'on kus akammuchaay hummersucha.

⁸ Kapu an chana impaakammun nan Ispilitun Apudyus gway chaan payyan miigkat nan chayan gway umoy san ustuway agwachan Apudyus san annaan nan ummuna turcha gway sussuyutoncha pay chanan whilin mipangkop

[†] 9:4 9:4 Sa'ad nannaja "manna" tinapay gway nerpud langit gway impa'apa'an Apudyus sasan ijIsrael san iningkawancha san luta gway maid kun ingkaw as taku san chimpun Moses san agwi. [‡] 9:4 9:4 Mawhasa san Deuteronomio 10:3-5.

sina. ⁹ Chachi nan managwatan san sana chimpu. Nan pijaon nina anan sa'ad chanan chatun gway maatod ja ajam gway michatun an Apudyus achicha kun pawhayugwon nan som-somo' nan taku manchajaw. ¹⁰ Mipangkop ekay annachaja san ma'an, mainum ja na'aya'ayasi ukali gway ininon chanan taku mampapor'as. Losan nannachajaay ooncha mipangkop ekay san longag ad maserpu suyuton ingkanas ipatungpern Apudyus nan a'opgwa tuyag.

¹¹ Gwon ummalis Kristu as angatuwanay pachin nan losanay whayu gway anna an chita'u kapu san a'opgwa tuyag. Mansilsilwhis sija san ingkagwan Apudyus gway nangatngatu ja amamod whayu san turcha gway mansilsilwhiyen chanan papachi gway wha'on kus ingkagwan nan taku, pijaona anan wha'on kus na'gwa sanna luhung. ¹² Nilumno' gway namisan as Kristu san ma'gwaniyon Amod Nat'on gway Ingkagwan Apudyus gway wha'on kus chayan chanan erching ancha mernusay wha'a nan inagwitna as ichatunna an Apudyus gwon mismuway chayana nan inchatunna tot ligwatan Apudyus nan whersu ta'u ad nataku ta'u as ingkaingkana.

¹³ San Lintog machayusan chanan miwhilang gway nachimo'ay taku nu magwersiyancha san chayan chanan erching ja toroway wha'a ancha chapurn nan napuuyanay uyhun nan wha'a tot mawhalincha asin manchajaw an Apudyus. §

¹⁴ Gwon nan chayan Kristu napatpatog. Tan kapu san Ispilitun Apudyus gway mawhiwhijag

§ 9:13 9:13 Mawhasa san Numero 19.

as ingkaingkana, inatod Kristu nan longagna gway matoy san krus as maid uyangnaay chatun an Apudyus. Ad nan chayana sinumamod gway chayusana nan somsono' ta'u san maid kun silwhina kidkichu tot mawhalinay mansilwhi ta'u san mawhiwhijakay Apudyus.

¹⁵ Annaja nan kapu gway impatungpern Kristu nan a'opgwa tuyag gway sija nan mangisa'usa' sasan takuna tot sa'ad chanan pinilin Apudyus tagwichoncha nan maid pungpungna la'sun gway ingwhawhagkan Apudyus atchon an chicha. Ma'gwa nannaja tan kapu san natojana gwajagwajaana chicha san chusan nan whersuway inggwacha san agwachancha say ummunaay tuyag.

¹⁶ Nu mipangkop san udchin nan whilin gway illistan nan osa taku san mawhillajan nan u'ugwana nu matoy, maserpu agwad matiyanaay natoy as sija. ¹⁷ Tan achi kun ma'gwa nan mangudchi whilin mipangkop san mangatchan nan sin'ugwa san u'ugwana nu sissija matattaku. Asi ekay ma'gwa nu matoy nan sin'ugwa. ¹⁸ Sija nan uyay nan ummuna intuyag Apudyus achi kun na'gwa nu maid chayan nan ajam gway nichatun. ¹⁹ Tan sa'ad san nangiwhagan Moses san gwaschi whilin nan Lintog san losanay taku, inayana nan chayan chanan mernusay wha'a ja chanan erching gway ni'ayut san chanum gwot intuyuno'na nan chutchut nan kenero gway nakoloran san chayag gway nita'od san pangan nan hisop. Gwot gwinersiyana nan nayu'utay papil gway nalistaan san Lintog ja losanay taku ²⁰ gway

manggwana, “Annaja nan chayaay mamagchot san tuyag gway ingwhilin Apudyus an cha'aju ta chongyonju.” ²¹ Kun gwinersiyana hos san chaya chay turcha ja losanay mauser san manchajagwancha. ²² Sikun san nilista san Lintog aachugwan nan maserpu machayusan san chaya. Ad maid ad nan umigwangay chaya achin kun Apudyus ligwatan nan whersu.

Ligwatan Apudyus Nan Whersu Kapu San Nangichatunan Kristu San Longagna

²³ Sa'ad chachay na'na'gwa say turcha papagwat nan agwad ad langit. Maserpu machayusan chanan taku san chayan nan ajam gway michatun gwon sa'ad chanan agwad ad langit maserpu machayusan san amod whyuway chatun. ²⁴ Sija nan wha'on kus nilumno' as Kristu san turcha gway inggwan nan taku gway papagwat ekay nan kadto'ay agwachen Apudyus. Ummoy as sija mismu ad langit ta sija nan mangipayang an chita'u san sana san agwachen Apudyus. ²⁵ Wha'on kus manginadchun Kristu ichatun nan longagna isun nan angatuwanay pachi gway tinagwonay lumno' san Ikaw gway ma'gwaniyon Amod Nat'on as Ingkagwan Apudyus gway mangichatun san chayan nan ajam. ²⁶ Tan sa'ad nu tinagwonay ichatun Kristu nan longagna maserpu misayasayad nan mapalikatana manipud san na'gwaan nan luhung. Gwon san sana san takangay nan mapungpungan chanan chimpu ummali as sija gway namingpingsan tot ligwatan

Apudyus nan whersu kapu san nangichatunana san longagna.

²⁷ Nayodchonganay matoy chanan taku as mamisan ekay. Ad mappung ad chi u'umon Apudyus chicha. ²⁸ Isuna hos as Kristu gway namisan nichatun tot ligwatan Apudyus nan whersun chanan angsanay taku. San umaliyana asin wha'on kus sija oona nan ichatunna asin nan longagna kapu san whersu ta'u gwon tot takuwonaay ustu chanan manguullay an sija.

10

¹ Sa'ad nan Lintog gway inatod Apudyus an Moses anig ekay aninigwan nan whyuway umali gway wha'on kus sachi nan kadto'ay kaobna. Ta'on nu assi'assinoncha manchatun san tinagwon puyus gway wha'on kus oona as maid man'uyanganha chanan takuway umachayug an Apudyus. ² Tan sa'ad nu umanay nan sachi o'oonchaay manchatun as manayus san whersun chanan manchaychajaw an Apudyus, achicha otjan patho' sosom'on nan whersucha ad iyakaychaay manchatun. ³ Gwon nan inatuttugwaana nannachaja chatun tinagwonay ipasmo'na an chicha chanan whersucha. ⁴ Tan achi kun mawhalinay ligwatan Apudyus nan whersun chanan taku kapu san chayan chanan wha'a ja erching.

⁵ Ad sachi nan kapun nan nangiwhagan Kristu an Apudyus san takangayna umaliyan ad asna luta gway anana,
 "Sa'ad chanan chatunay ajam ja chatunay maatod an si'a wha'on kus whyugwom,

gwon insakanam nan longag'u as michatun.

⁶ Wha'on kus masom'a sasan chatunay mapu-
 uyanay ajam
 ja chanan uchumay michatun kapu san
 whersu.

⁷ Gwot innana', 'Annaa', Apudyus, ummaliya' ta
 oo' nan whayugwomay pa'gwa an sa'on
 gway sija nan nilistaay mipangkop an sa'on
 san Ukudnu.* †

⁸ Nan umuna anan Hesus, "Sa'ad chanan chatu-
 nay ajam ja chanan chatunay maatod an si'a ja
 chanan chatunay mapuuyanay ajam ja chanan
 uchumay michatun kapu san whersu, wha'on
 kus whayugwom gwinnu achi'a kun masom ta'on
 nu annachaja nan anana san lintog." ⁹ Gwot
 intuyuyuna gway manggwana, "Annaa' Apudyus,
 ummaliya' ta oo' nan whayugwomay pa'gwa an
 sa'on." Nan nanggwanianaschi sijachi nan
 mangakammugwan ta'uway inorsana chanan
 sikuchay inchatchatun kun inilosna inchatun
 nan longagna gway mijunud san whayugwon
 Apudyus. ¹⁰ Ad kapu tan inggwan Hesu Kristu
 nan whayugwon Apudyus gway pa'gwa an sija,
 niit'on ta'u ta achi ta'u humersu kapu san
 nangichatunana san longagna gway wha'on kus
 maserpu mipiggwa.

¹¹ Ad sa'ad nan gwaschi pachi whinikatay
 sumi'ad san sangun nan chachattunan gway
 oona nan terwhasuna ja assi'assin manchatun
 san isuna chatun gwon achi kun umanay ta

* **10:7** 10:7 Sa'ad nannaja "Ukud" limaay nibyu gway nilistaan
 nan Lintog Apudyus. † **10:7** 10:7 Mawhasa san Salmo 40:6-8.

ligwatan Apudyus chanan whersu. ¹² Gwon as Kristu namisanna inchatun nan longagna kapu sasan whersu ad umanay chi as ingkaingkana. Napping kun chi na'atuyay an Apudyus as ingkaingkana ¹³ gway manuullay as sija ingkanas ipaawha' Apudyus chanan ahursurna tot isucha nan layappangan nan i'ina. ¹⁴ Tan kapu san nangichatunana san longagna gway namingpingsan, nangngachanona as maid man'uyangancha as ingkaingkana chanan init'on Apudyus ta achicha ma'awhersu.

¹⁵ Ad nan Ispilitun Apudyus ipano'no'na hos nannachaja an chita'u kapu tan ingwhakana gway manggwana,

¹⁶ “Annaja nan tuyag gway ituyag'u an chicha san umali chimpu, anan Apudyus:

Ispasmo"u an chicha chanan lintog'u as isun chi amas nilista san somsono'cha,"‡

¹⁷ kun iyutupna gway manggwana, “Sa'ad chanan whersucha ja lagwingay o'ooncha wha'on kus sosom'o'.”§

¹⁸ Ad nu niligwatan Apudyus chanan whersu, wha'on kus maserpu asin manchatun kapu san whersu.

Umachayug Ta'u An Apudyus

¹⁹ Sija nan susunud, anna nan tuyod ta'uway umoy san agwachan Apudyus gway mijisu san ugwertuway ma'gwaniyon Amod Nat'on as Ingkagwan Apudyus kapu san chayan Hesus gway

‡ **10:16** 10:16 Mawhasa san Jeremias 31:33. § **10:17** 10:17 Mawhasa san Jeremias 31:34.

ummigwang san natojana. ²⁰ Tan kapu san natojana gway mijalig san kurtinaay nawhis'i gway nanorsorcha' san lumno'an san ma'gwaniyon Amod Nat'on gway Ingkagwan Apudyus,* amas isun chi nanggwas Hesus as a'opgwa chayan ta'uway umoy san agwachan Apudyus. Nan-naja chayan gway umoy an Apudyus as Hesus mismu gway mawhiwhijag. ²¹ Ad sa'ad tan anna nan napatokay pachi ta'u gway mangaaygwan sasan takun Apudyus gway ingwhilangnas wherjanna, ²² ikadto' ta'u gway umachayug an Apudyus gway maid kun chugwachugwan nan mamatiyan ta'u gway ama ekas nachayusan san chaya nan lagwingay somsomo' ta'u ja ama ekas nauyasan nan longag ta'u san por'asay chanum.† ²³ Popotpotan ta'u nan namnamaon ta'u gway tinata'choyan ta'u gway achi ta'u manchugwachugwa tan napudnu as Apudyus gway manungper san ingwhawhagkana oona.

²⁴ Ad ilan ta'u nu ininon nan gwaschi osa mangwhiwhinnachang tot umamamod nan manisihayugwan nan gwaschi osa an chita'u ja tot oon ta'u nan whayu ma'gwa san gwaschi osa. ²⁵ Ad achi ta'u kahos ijakajay maamuumung gway manchajaw an Apudyus as isun nan o'oon nan uchum gway iyakaycha gwon mampipinnapigsa ta'u ja amamod pay tan maila-

* **10:20** 10:20 Nan nawhis'iyon nan kurtinan nan Templo mawhasa san Mateo 27:51; Mer'us 15:38 ja Lukas 23:45. † **10:22** 10:22 Sa'ad chanan whilin gway mipangkop san mangigwersiyon chanan papachi san chaya mawhasa san Exodo 29:21. Nan mipangkop san mauyasan nan longagcha mawhasa san Exodo 29:4, 30:17-21, 40:30-32.

juway takangay nan erkaw gway manulinan Apu Hesus.

²⁶ Tan nu kakayaon ta'u ituyuy humersu san napping ta'u akammugwon nan atuttugwaan maid kun uchum as chatun as umanay tot ligwatan Apudyus nan whersu ta'u. ²⁷ Ad maid kun uchum as uullajon ta'u nu achi ahus nan a'oogjatay umali chimpu gway mangu'uman Apudyus sasan taku ja kumikillaub gway apuy gway mankob sasan humersu an Apudyus.

²⁸ Ngachan manay taku san agwi gway mal-labsing san Lintog gway inatod Apudyus an Moses mayodchonganay matoy gway maid kun achaachaku nu agwad chugwa gwinnu tuyu as mangipano'no' san nallabsingana. ²⁹ Gwon sinumamod chagson nan chusan nan takuway mamanwhanit san Ana' Apudyus ja nan mangi-whilang as a'it nan patog nan chayanaay nangit'on an sija ta achi ma'awhersu gway sachi nan namagchot san a'opgwa tuyag ancha manapapat as mihursu san Ispilitun Apudyus gway nangipaila san inawhayun Apudyus sasan taku. ³⁰ Tan akammu ta'u as Apudyus gway manggwana, "Sa'on nan mangiwhayus

ja atcho' nan chusa gway mijaya san inggwacha."

Kun anana hos,

"U'umon Apudyus nan takuna."‡

³¹ A'oogjat nan mapachas gway ichusan nan mawhiwhijakay Apudyus.

³² Somsom'onju nan na'gwa an cha'aju san chamun nan namatiyanju gway pinadchaan

‡ **10:30** 10:30 Mawhasa san Deuteronomio 32:35-36.

Apudyus nan somsono'ju. Ta'on nu amod nan pachas gway iyattomju sasan likatju achi aju kun naawha'. ³³ Nu hotangna iwhawhain cha'aju ja palpalikatan cha'aju san sangun chanan amochay taku. Ad nu hotangna ma'alikat aju sasan mapalikatan as amasna. ³⁴ Tan na'ali'na aju chadlu sasan huyunjus pammati nawhayud. Ta'on nu pilloscha nan u'ugwaju achi aju kun mansasanga tan akammujuway agwad nan amamod whayuway u'ugwaju ad langit gway sissija as ingkaingkana.

³⁵ Sija nan achi aju ngumaja tan anna nan cha'or makanabju. ³⁶ Maserpu naattom aju tot ma'gwaju nan whayugwon Apudyus ad naayaju nan ingwhawhagkana atchon. ³⁷ Tan anana san Ukud Apudyus,

“Wha'on kus mawhajag ad as Sija gway umali,
umaliyay umali,
ad achina kun lachagwon.

³⁸ Ad nan taku' gway ingwhilang'u as ustus san mangila' kapu san mamatiyana, maserpu ittutuyunyaay mamati tot ma'awhijag an sa'on as ingkaingkana.

Ad sa'ad nu ijakaynaay mamati an sa'on,
achiya' kun masom an sija.”§

³⁹ Gwon sa'ad as chita'u wha'on ta'u kus isun chachay takuway nangijakay san pammatica kun nisiyancha an Apudyus as ingkaingkana tan anna nan pammati ta'u an Kristu ad nataku ta'u.

§ 10:38 10:38 Mawhasa san Habakuk 2:3-4.

11

Chanan Taku Managwatan San Pammati

¹ Kapu san pammati maid kun chugwachug-wanaay maatod an chita'u nan namnamaon ta'uway ingwhawhagkan Apudyus ja ma'gwa chi ta'on nu achi ta'u kun maila. ² Kapu san pammatin chanan nerpugwan ta'u san agwi an Apudyus, sachi nan nasomana an chicha.

³ Kapu tan anna pammati ta'u an Apudyus maagwatan ta'uway inggwana nan luhung ja losanay ingkaw kapu san inghosgwayna gway ma'gwa. Ad nan nangwhanakana inggwan Apudyus nan maila gway nerpu san achi kun maila.

⁴ Somsom'on ta'us Abel. Kapu san pammatina an Apudyus nanchatun san mijayaay chatun an Apudyus nu san inchatun Cain. Kapu san pammatina nasom as Apudyus an sija gway ingwhilangnas sija as ustu san mangilana kun ingawatna nan chatunna. Ad kapu san pammatina ta'on nu natoy sissijaay agwad itudtuchuna an chita'u san mipangkop san pammatina an Apudyus.

⁵ As Enoc kapu san pammatina an Apudyus inayan Apudyus as sija ad langit gway matattaku gway achi kun natoy. Ta'on nu inanaanapchas sija achicha kun na'a'chas tan inayan Apudyus as sija. Tan agwad nan nilista Ukud Apudyus gway san chaanna mipangatuwan napano'no'an gway nasom as Apudyus an sija. ⁶ Ad uyay sinusnatay taku achi kun mawhalinay masom as Apudyus nu maid pammatina. Tan nu sinusnatay taku

gway umachayug an Apudyus maserpu tutug-waonaay agwad as Apudyus ja sija nan mangatod as kanahon chanan umachayug an sija.

⁷ Kapu san pammatin Noe an Apudyus, napung ku Apudyus iwhaka an sija nan mipangkop san itap gway ma'gwa, pinatina kun inggwana nan agagya'janay papur tot matakuchaay singwherjan. Kapu san pammatina gway inggwana nan impa'gwan Apudyus an sija nayodchonganay mau'um nan losanay taku san luhung. Ad sa'ad as sija ingwhilang Apudyus as ustu san mangilana kapu san pammatina.

⁸ As Abraham ahos, kapu san pammatina an Apudyus, sa'ad san nangiwhagan Apudyus an sija gway umoy san ili gway atchona an sija, pinatina kun ummoy ta'on nu achina akammu nu agwan nan umajana. ⁹ Kapu san pammatina, nangkajun san iliyay ingwhawhagkan Apudyus gway atchona an sija as osaay ikaja'. Whinumyoy sasan tinurcha gway isun ahos Isaac gway ana'na ja Jacob gway apuna. Chicha nan huyunna managwid san isuna ingwhawhagkan Apudyus gway atchon an sija. ¹⁰ Inuullay Abraham gway humyoy san iliyay sissija iingkaw gway as Apudyus nan nanomsomo' ja nanggwa.

¹¹ Kapu san pammatin Abraham ummana'cha an asagwana gway Sara ta'on nu mangorrag as sija ja nawhasig as Sara tan ingwhilangnaay napudnu as Apudyus gway manungper san ingwhawhagkana atchon. ¹² Sija nan ta'on nu niwhilang gway amas natoy as Abraham kapu san inamangorragna nerpu an sija nan angsanay kana' gway isun nan aachun nan whituwon ad

langit ja isun nan aachun nan kallis san tayantag nan whaywhay gway achi kun maijap.

¹³ Losan nannachaja taku nantayo'cha an Apudyus ingkana san nan'a'atoycha kapu san pammaticha. Achicha kun naaya chanan ingwhawhagkan Apudyus gway atchon an chicha san matattakuwancha gwon kapu san pammaticha an sija amas inilacha gway takangay nan matungpayana. Kun nayagsa'ancha ta'on nu mawhajag nan matungpayan nan ingwhawhagkan Apudyus an chicha. Whinigwhigchaay ikaja'cha ekay ja mangili sannaja luta. ¹⁴ Tan sa'ad chanan takuway mangiwhakawhaka san amaschi nayagwakay manuullaycha as kadto'ay ilicha. ¹⁵ Ad nu sija som'oncha chay iliyay tinaynancha agwad otjan chimpuchaay managkulin. ¹⁶ Gwon nan inatutugwaana sija whayugwoncha nan amamod whayu ili gway ad langit. Sija nan achin ku Apudyus i'awhain nu ananchaon Apudyuscha as sija tan insakanaana chicha as ili ad langit.

¹⁷⁻¹⁸ Kapu san pammatin Abraham an Apudyus ummoyna inchatun nan osossa'anay ana'na gway as Isaac san pinachas Apudyus nan pammatina ta'on nu akammuna gway as Isaac nan ingwhawhagkan Apudyus gway sija nan merpugwan nan kana'na.* ¹⁹ Mamatis Abraham gway lobhong Apudyus takuwon chanan taku san otoy. Sija nan amas pinagkulinna as Isaac manipud san otoy san nangipaijakajan Apudyus an Abraham gway ichatun as Isaac an sija.

* **11:17-18** 11:17-18 Mawhasa san Genesis 21:12.

²⁰ Kapu ahos san pammatin Isaac an Apudyus illugwayuna an Apudyus gway pawhayugwona nan whijag chanan ana'na gway Jacob an Esau as tapin chi erkaw.

²¹ Kapu ahos san pammatin Jacob an Apudyus san takinotojon as sija illugwayuna an Apudyus gway pawhayugwona nan whijag nan chugwa apuna laya'i gway ana' Josep. San nangg-waanaschi nantumu' san sur'udna gway nanchajaw an Apudyus.

²² Kapu ahos san pammatin Josep an Apudyus san takinotojon ahos as sija ingwhakana nan mipangkop san lumajagwan chanan iIsrael ad Egipto ja ingwhilinna nan mipangkop san mangilhonancha san tungerna.†

²³ Kapu san pammaticha hos an Apudyus nan sinana' an Moses achicha kun ummogjat gway nallabsing san whilin nan ali gway ipaotoyna nan losanay panguyuway laya'i ana' chanan iIsrael. Kun intayuchas sija as tuyung huyan san nijana'ana tan inilachaay whawhalluwan chay ana'.‡

²⁴ Kapu ahos san pammatin Moses an Apudyus naotong kus sija nilagwingnaay maagwakan as ana' nan huwhai gway ana' nan Faraon.§

²⁵ Pinilina nan mitapi mapalikatan san likat chanan takun Apudyus nu san kankanas gway maatod nan whersu san sina'itanay chimpu. ²⁶ Ingwhilangnaay napatpatog nan

† **11:22** 11:22 Mawhasa san Genesis 50:24-25. ‡ **11:23** 11:23 Mawhasa san Exodo 1:22; 2:2. § **11:24** 11:24 Sa'ad nan "Faraon" sachi nan agwagcha san ali ad Egipto.

miwhawhainan san kapu an Kristu gway umali nu sasan whina'nang ad Egipto tan sija sosom'ona nan kanahona san umali erkaw.

²⁷ Kapu san pammatin Moses an Apudyus lummajaw ad Egipto gway achi kun ummogjat san lingun nan Faraon. Ta'on nu nalikatan as sija intuttuttuyuynaay aysan kapu tan amas iillana as Apudyus gway achi kun maila. ²⁸ Kapu san pammatina gway takuwon Apudyus chanan takuna impangpanguna chanan ijIsrael gway nanggwa san ma'gwaniyon Lumaus gway impagwersina san chayan nan kernero chanan hamban nan onob tot sa'ad nan anghel gway umoy mangtoy sasan panguyu laya'i anana' chanan ijEgipto, lausana nan hohoyoy chanan ijIsrael gway achina otojon chanan panguyu laya'i anana'cha.*

²⁹ Kapu san pammatin chanan ijIsrael an Apudyus chinormangcha nan ma'gwaniyon Chayag gway Whaywhay gway naporgwa' nan chanum kun nanadchayancha san amas mammamaka luta. Pachason ku chanan ijEgipto chormangon naanudcha tan nipagkulin chay chanumay naporgwa'.

³⁰ Kapu san pammatin chanan ijIsrael an Apudyus sa'ad nan nata'chag gway whinatuway ayad nan iliyay Jerico ni'urb san nili'gwoscha as pituway erkaw.

³¹ San sachi ili iningkaw as Rahab gway naukor. Gwon kapu san pammatina an Apudyus achi kus sija nitapi natoy sasan ailijana iJerico

* **11:28** 11:28 Mawhasa san Exodo 12.

gway achi chumngor an Apudyus tan whyu nan nangiperno'ana sasan nawhaunay ijIsrael gway ummoy nansiim san ilicha.

³² Angsan pay mawhalinay iwhaka' san mipangkop san uchumay nantayo' an Apudyus. Gwon uyang nan chimpu'ay mangiwhaka san mipangkop ancha Gideon, Barak, Samson, Jefe, Dabid, Samuel ja chachay profeta. ³³ Kapu san pammatica an Apudyus sa'ad nan uchum an chicha inawha'cha nan uchumay ili san kuwhat. Nan uchum nantuyaycha gway ustu san mangilan Apudyus. Nan uchum an chicha naagwatchesa nan ingwhawhagkan Apudyus gway atchon an chicha. Ad nan uchum an chicha injumcha nan tupo' nan layon. ³⁴ Nan uchum achicha kun natungan san kumilakilab gway apuy. Nan uchum nilisiyancha chanan taku mangtoy an chicha san ispada. Apsut nan uchum an chicha gwon impapigsan Apudyus chicha. Nan uchum nangngachancha napigsa san na'akuwhatcha. Ad nan uchum sillongcha impaagwid chanan ikaja' gway susurchachu. ³⁵ Kapu san pammatin chanan uchumay hubhuwhai an Apudyus nipauli natakuchachay ahumerjanchaay natoy.

Sa'ad nan uchumay taku napalikatanchas amod tan achicha kun isulib nan pammatica. Pinilicha nan miwhayud nu san magwajagwajaan tan mamatica gway amod whyu nan whijagcha san matakuwancha san otoy. ³⁶ Ad nan uchum naamsiamsiwcha ja nasaplisapliticha ja nan uchum naayuwching'iyancha kun niwhayudcha. ³⁷ Nan uchum nawhinwhintugcha ingkanas natoycha. Nan uchum nayakachi nan'aggwa nan

longagcha, nan uchum pinatoycha san ispada. Nan uchum humma'sigwotcha kapu san pammaticha gway ublit ekay nan kenero gwinnu erching nan silupcha. Naliglikatancha ja nappalpalikatancha. ³⁸ Wha'on kus mijaya gway ma'ahubuyun chanan taku sanna luhung an chicha. Nalli'gwoli'gwoscha san luta gway maid kun ingkaw as taku ja whibilig ja iniingkawcha san lijang ancha ahut san luta.

³⁹ Ta'on nu whayu nan na'na'gwaniyan nan losanay annachaja taku kapu san pammaticha achicha kun naaya nan ingwhawhagkan Apudyus gway atchon an chicha ⁴⁰ tan anna nan amod whayuway pangkop Apudyus an chita'u. Sa'ad nan pangkopna mitapicha an chita'way mangngachan takuna gway maid kun man'uyangana.

12

As Apudyus Gway Ama Ta'u

¹ Sa'ad tan adadchuwanay taku san agwi nan nangipano'no' san inapatog nan pammaticha, maserpu aanon ta'u nan losanay tumipod san pammati ta'u ja nan whersuway manitingngil an chita'u. Suyuton ta'u hos nan oon nan ma'aabawha' san todtodcha' gway anusana chumakus san chumakusana. ² Sosom'on ta'u ta sija ekay panu'chon ta'u as Hesus gway sija nan lapun nan pammati ta'u ja sija nan mangitutuyuy manggwa ingkanas maid man'uyangan nan pammati ta'u. Kapu san lagsa' gway nisasagkana an sija, iyattomna nan natojana san

krus. Achina kun sisimmo' nan niwhawhainana kun na'atuyay as sija an Apudyus ad langit. ³ Somsom'onju as Hesus gway nangijatom san losanay lagwing gway inggwan chanan humersuwthersu kapu san kuyacha an sija ta achi aju ngumaja ja umapsut nan pammatiju. ⁴ Akammuju gway maid pay osa an cha'aju as napatoy san mangchijanju gway humersu.

⁵ Naligwatanju nin nan impailistan Apudyus gway mangipapigsa san somsono'ju gway tudtuchun Apudyus an cha'aju as osa anana'na. Anana,

“Ana”u achim ngagnon sansanur nu tudtuchugwan cha'a an Apu,
ja achi'a ngumaja nu amujuwan cha'a.

⁶ Tan sa'ad chanan ipatpatog Apu tudtuchugwana chicha,
ja saplitana nan iwhilangna as ana'na.”*

⁷ Tan osaay tudtuchu nan mangijattomanju san likat. Iwhilang Apudyus gway anana'na cha'aju tan jo'o agwad ana' as achin nan amana tudtuchugwan. ⁸ Ad nu achi cha'aju tudtuchugwan as isun nan manudtuchugwana sasan anana'na, agkawha' aju gway wha'on kus kadto'ay anana' cha'aju. ⁹ Nu mipangkop san aamma ta'u ad asna luta tudtuchugwan chita'u ad chinumngor ta'u an chicha. Ad sinumamod otjan gway chumngor ta'u san Ama ta'u ad langit tot ma'awhijag ta'u an sija as ingkaingkana. ¹⁰ Tan nan aamma ta'ud asna luta sina'itanay chimpu nan mantudtuchugwancha an chita'u

* **12:6** 12:6 Mawhasa san Proverbio 3:11-12.

san akammuchaay whayu. Gwon as Apudyus tudtuchugwana chita'u san humayugwan ta'u tot ippong ta'u ma'awhijag an sija gway miit'on ta'u ta achi ta'u ma'awhersu tan sa'ad as sija maid kun whersuna. ¹¹ Akammu ta'u gway san chimpuway matudtuchugwan ta'u wha'on ta'u kus nayagsa' tan mansikab. Gwon nu mappung chi kanahon ta'u nan naurnus gway whijag gway hungan nan mawhijakan ta'u as ustus san mangilan Apudyus.

Tudtuchu Sasan Mallagwing An Apudyus

¹² Sa'ad as cha'ajuway amas nabyay nan ta'yayna ja amas ummapsut nan puwogna kapu san likatju, pumigsa aju ja papigsaonju nan somsono'ju. ¹³ Mangkidkichu ajuway ustus tot sa'ad chanan apsut nan pammatina agwad ustus as suyutoncha tot achicha umamod umapsut gway pumigsachaot. ¹⁴ Igkaju nan lobhongjuway ma'aurunus san losanay taku ja igkaju nan lobhongjuway mawhijag as isun chi osa takuway niit'on as mansilwhi an Apudyus. Tan nu achi miit'on nan osa taku as mansilwhi an Apudyus achina kun ilan as Apudyus. ¹⁵ Ammanju ilan ta maid osas mallagwing san inawhayun Apudyus. Tan nan amaschiyay taku isun nan muyaay tumigwong nan hokasna ad naalisan nan uchum san inergwingna. ¹⁶ Ilanju ta maid osas ma'abog san wha'on kus asagwana gwinnu achiju agwatun nan inggwan Esau[†] gway maid kun somsono'na an Apudyus gway inilosna nan

[†] **12:16** 12:16 Mawhasa nan inggwan Esau san Genesis 25:29-34.

alintokana as osa panguyu san sinumo'an ekay.
¹⁷ Akammuju gway napping kun chi whayugwon Esau ochagwon an amana ta ilugwayuna an Apudyus gway pawhayugwona nan whijagna gwon napa'ay tan maid kun ininona manghos say lagwingay inggwana tan lausna inggwa ta'on nu nanakakaag naniwhil gway nampa'pa"aasi an amana.

¹⁸ San umachayukan an Apudyus wha'on kus pinachasju nan pinachas chanan iJIsrael san Whilig gway Sinai gway iningkaw nan kumilakilab gway apuy, amod gway hulingot ja iningkaw ahos nan atipuyu. ¹⁹ Kun iningkaw nan chingngorcha tangkujub ja nan kingan Apudyus. Chingngorn ku chachay taku chay kinga nampa'pa"aasicha an Apudyus ta ikino'na ²⁰ tan achicha kun matuyochan gway manggor san whilin gway anana, "Nu ngachan nan umoy sannaja whilig uyay nan ajam mawhinwhintug ingkanas matoy."‡ ²¹ Ad sa'ad tan amod a'oogjat nan iillancha anan Moses, "Mamaypajogpoka' san ogjat'u."§

²² Gwon sa'ad as cha'aju ummoy aju san whilig gway Sion gway sachi nan Jerusalem gway agwad ad langit gway ikaw nan mawhiwhijakay Apudyus ja agwachan chanan alihulihu gway a'anghel gway naayuschaay mallagyagsa'. ²³ Nitapi aju san losanay namati gway isun chanan panguyu anana' gway angstan nan alintokancha gway nilista nan ngachancha ad langit. Nitapi aju an Apudyus gway sija nan mangu'um

‡ **12:20** 12:20 Mawhasa san Exodo 19:12-13. § **12:21** 12:21 Mawhasa san Deuteronomio 9:19.

san losanay taku. Ja na'aosossaan aju sasay natoy san agwi gway namati gway ingwhilang Apudyus as ustu san mangilana gway inggwanas maid man'uyanganha. ²⁴ Na'aosossaan aju an Hesus gway mangisa'usa' san a'opgwa tuyag. Nan ummigwang gway chayana san natojana amod napatog san ummigwang gway chayan Abel san natojana.

²⁵ Ammanju ilan ta achiju ingingngaon nan iwhakawhakan Apudyus an cha'aju. Tan nu achi na'alisi san chusa chachay achi chinumngor san ingwhakan Apudyus san whilig gway Sinai, sinumamod gway achi ta'u kun ma'alisi san chusa nu manchu'kan ta'u nan iwhakana an chita'u gway merpu as sija ad langit. ²⁶ Tan sa'ad san kummingaan Apudyus san agwi san whilig gway Sinai nijukajug nan luta. Gwon san sana ingwhawhagkana gway manggwana, "Mamingsan pay gway jukajuko' asin nan luta ad wha'on kus ahus nan luta as jukajuko' gwon ama ahos nan langit."* ²⁷ Nannaja ukud gway, "Mamingsan pay", ipaakammuna gway losanay inggwana gway mawhalinay mijukajug ma'aan tot ainnugwan chanan achi kun mijukajug. ²⁸ Sija nan sa'ad tan mitapi ta'u san mantuyajana gway achi kun mijukajug maserpu manjaman ta'u ja manchajaw ta'u an Apudyus san masomana gway ipaila ta'u nan mamigwhikan ja umogjatan ta'u an sija ²⁹ tan as Apudyus ta'u isun nan apuy gway aminona sogkon nan losan.

* **12:26** 12:26 Mawhasa san Hageo 2:6.

13

Nan Ininon Gway Mansilwhi San Masoman Apudyus

¹ Ituttuyuyjuway manisiwhayu as osa man-susunud an Kristu. ² Achiju ligwatanay mam-mangili tan iningkaw nan uchumay nammangili sasan a'anghel gway achicha kun akammu. ³ Somsom'onju chanan susunud san pammati gway agwad san whawhalluchan gway amas ni-tapi aju niwhayud an chicha ja chanan napalpa-likatan gway amas cha'aju nan mapalpalikatan.

⁴ Maserpu losanju whigwhikon nan manasasawwanju ja napudnu nan manasagwa san gwaschi osa an cha'aju tan u'umon Apudyus chanan manggwamanggwa san whayangna awhawhain ja ina'aisaw gway pijaon nan longag ja ma'assuy san wha'on kus asagwacha. ⁵ Achiju sija ekay kamkaman nan pila' san whijagju, mapno' aju san agwad an cha'aju. Tan anan Apudyus,

“Achi' kun puyus taynan cha'aju,

achi' kun puyus manchu'kan cha'aju.”*

⁶ Sija nan anna nan tuyod ta'u manggwana,

“As Apudyus nan humachang an sa'on ad achiya' kun umogjat

tan maid kun mawhalinay oon nan taku an sa'on.”†

⁷ Somsom'onju chachay mangipangpangu an cha'aju gway nangiwhaka san ukud Apudyus an cha'aju. Somsom'onju nan whayu na'gwa san

* **13:5** 13:5 Mawhasa Deuteronomio 31:6. † **13:6** 13:6 Mawhasa san Salmo 118:6.

ingwhihwhijagcha, suyutonju nan pammatica.
⁸ Sa'ad as Hesu Kristu maid kun mabosana. Nu ngachanna as sija san nugwan amaschi ahos as sija san sana ja san ingkaingkana.
⁹ Achi aju paallilaw san na'aya'ayasi sussuyu gway ayasi san nisuyu an cha'aju. Whyu nu nan inawhayun Apudyus nan mampapigsa san somsono' ta'u. Nan sussuyu sasan ngilin mipangkop san ma'an, maid kun iwhachangnas humayugwan sasan manuyut an chana.

¹⁰ Ad sa'ad chachay mangipapati gway manuyut san lintog gway inatod Apudyus an Moses maid kun alintokanchaay mangagwat san whyu atchon Apudyus an chita'u kapu san nangichatunan Hesu Kristu san longagna gway matoy. ¹¹ Sa'ad nan chayan chanan ajam gway michatun an Apudyus kapu san whersu ijoy nan nangatuway pachin nan Hudyu san ikaw gway ma'gwaniyon Amod Nat'on as Ingkagwan Apudyus gwon nan longag chanan ajam mapuuyan san lasin nan turcha.

¹² Isuna hos an Hesus gway napalikatan ja natoy san lasin nan ili ad Jerusalem tot it'onna chanan taku ta achicha ma'awhersu kapu san ummigwangan nan chayana. ¹³ Ad inta'uwo't an Hesus tot mataku ta'u ad tinaynan ta'u nan chachaanay inchatchatun chanan Hudyu ad iyattom ta'u nan miwhawhainan ta'u as isun nan niwhawhainana. ¹⁴ Tan maid kun sissija as ili ta'u ad asna luta gwon sija soso'ochon ta'u nan ili gway umajan ta'u san umali erkaw. ¹⁵ Ad kapu an Hesus maserpu patinajun ta'u manchajaw an Apudyus tan sachi nan isun chi

chatun ta'u an sija. San manchajagwan ta'u an sija iwhawhagka ta'u gway sija nan Apu. ¹⁶ Ad achiju ligwatan gway manggwa san whayu ja whadngan nan uchum san maserpucha tan a'ammasma nan chatunay masoman Apudyus.

¹⁷ Chumngor aju sasan mangipangpangu an cha'aju ja oonju nu ngachan nan pa'gwacha an cha'aju tan chicha nan mangijamuut an cha'aju san pammatiju. Ipapuutcha hos nan terwhasucha kapu tan akammuchaay sanguwoncha as Apudyus ta iwhakacha an sija chanan inggwacha. Chumngor aju an chicha tot makana-sanchaay manggwa san terwhasucha. Gwon nu achi aju chumngor an chicha mansasangacha ad wha'on kus whayu nan mangwhanakana an cha'aju.

¹⁸ Ituttuyuyjuway mangilugwayu an cha'ami tan maid kun chugwachugwamiyay achimi kun inggwa nan wha'on kus masoman Apudyus. Ad whayugwonmiyay patinajunay oonmi nan whayu. ¹⁹ Ad amamod pay gway anna amma' iwhaka an cha'aju ta ilugwayuju tot sina'itan ad nanagkulina' an cha'aju.

Nan Manchajagwan An Apudyus

²⁰⁻²¹ Ta'okot nu as Apudyus gway mangipagkulin an cha'aju an sija nan manggwa an cha'aju as maid man'uyanganju san losanay whayu tot oonju nan whayugwona pa'gwa. As sija nan nanaku an Apu ta'uway Hesus gway sija nan Angatuwanay Mampaspastur gway manggaaygwan an chita'uway kernerona. Tinakuna as Hesus tot kapu san chayana gway ummigwang

sachi nan nangipailaay na'atuyag as Apudyus an chita'u as ingkaingkana. Ta'okot nu as Apudyus kapu an Hesu Kristu nan manggwa an chita'u as takuna gway masomana. Machaychajaw as sija as ingkaingkana. Amen.

Nan Anungus Nan Suyat

²² Susunud, anna amma' iwhaka an cha'aju ta anusanju chongyon nannaja iwhaka' gway mangipapigsa san somomo' tan a"itan nanna insuyat'u an cha'aju. ²³ Whayugwo' gway akam-mugwonjuway sa'ad as sunud ta'uway Timoteo lummagwa san whawhalluchan. Ad nu anajun umali ad asna sija nan huyun'u nu umali' ilan cha'aju.

²⁴ Iwhakaju san losanay mangipangpangu ja losanay takun Apudyus gway ininon nan whijagcha. Ininonju anu gway anan chanan huhuyun gway ijItalia.

²⁵ Ilugwayu' gway ipailan Apudyus nan in-awhayuna an cha'aju losan.

Nan Ukud Apudyus
Kalinga, Butbut: Nan Ukud Apudyus (New
Testament)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Butbut Kalinga

Contributor: TAP Philippines

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

cffc8f8f-c832-513b-bc0d-76208ec72485